

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Nr. 31.

Warszawa, 10 września 1935 r.

Rok XVII

T R E Ś Ć:

Sprawy finansowe.

- Poz. 162.** Nr. F. R. II-16/34 z dnia 17 sierpnia 1935 r. w sprawie opłat stemplowych od zobowiązań majątkowych, wiążących się z przygotowaniem do służby państwowej 225

Sprawy drogowo-kolejowe.

- Poz. 163.** Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 sierpnia 1935 r. Nr. U. Z. II. 127/14 w sprawie tymczasowych warunków technicznych dostawy fibry do urządzeń bezpieczeństwa, znajdujących się w torach 226
- Poz. 164.** Nr. U. N. III-62/10 z dnia 19 sierpnia 1935 r. Instrukcja o kwalifikowaniu podkładów i podrozezdnic wyjętych z toru 227

Sprawy mechaniczno-kolejowe.

- Poz. 165.** Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. Nr. M. T. V. 238/17 o używaniu wytwornic acetylenowych,

stosowanych przez przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe” 228

- Poz. 166.** Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. Nr. M. T. V. 238/17 o budowie wytwornic acetylenowych 232
- Poz. 167.** Instrukcja Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. Nr. M. T. V. 238/17 w sprawie badania przez rzeczoznawców wniosków o dopuszczenie do użytku konstrukcyj wytwornic acetylenowych i urządzeń zabezpieczających 237

Sprawy dróg kołowych.

- Poz. 168.** Wykaz ilości pojazdów mechanicznych (cywilnych) na dzień 1 lipca 1935 r. (Przedruk z „Monitora Polskiego” Nr. 190 z dn. 21.VIII.35 r. Dział nie-urzędowy) 238
- Poz. 169.** Nr. DR-153/1 z dnia 21 sierpnia 1935 r. w sprawie miejsc postoju dla dorożek samochodowych 239

SPRAWY FINANSOWE.

162.

Nr. F. R. II-16/34 z dnia 17 sierpnia 1935 r. w sprawie opłat stemplowych od zobowiązań majątkowych, wiążących się z przygotowaniem do służby państwowej.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 19.IX. 1930 r. L. D. V. 3705/6 w sprawie określonej w nagłówku, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Min. Kom. Nr. 26, poz. 202 z r. 1930, ulega następującym zmianom:

Ustęp trzeci otrzymuje brzmienie: „Oświadczania osób trzecich, przyjmujących porękę za

dopełnienie zobowiązania, wynikającego z deklaracji, o której mowa, podlegają opłatom stemplowym według zasad, podanych w art. 117 u. o. s. Te opłaty mają być uiszczane przy sporządzaniu dokumentów poręki według zasad ogólnych. Mają być więc uiszczane gotówką do rąk notariusza, jeżeli dokument poręki został sporządzony w formie aktu notarialnego lub notarialnie uwierzytelnionego”.

Ustęp czwarty otrzymuje brzmienie: „Powyższe zasady mają być stosowane również wówczas, gdy do ewentualnego zwrotu kosztów szkolenia funkcjonariusza państwowego zobowiązuje się nie ten funkcjonariusz, ale osoba trzecia, tudzież gdy student, otrzymujący stypendjum zasadniczo bezzwrotne [art. 9 ustawy

z dnia 18 marca 1933 r., Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 207) — albo osoba trzecia zobowiązując się do zwrotu stypendjum (lub jego części lub jego wielokrotności) w razie przerwania studiów lub niewstąpienia do służby państwowej lub rozwiązania stosunku służbowego przed pewnym terminem".

SPRAWY DROGOWO-KOLEJOWE.

163.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 sierpnia 1935 roku Nr. U. Z. II-127/14 w sprawie tymczasowych warunków technicznych dostawy fibry do urządzeń bezpieczeństwa, znajdujących się w torach.

Przy dostawach fibry do urządzeń bezpieczeństwa, znajdujących się w torach, polecam stosować od dnia 1 października 1935 roku załączone do niniejszego zarządzenia: „Tymczasowe warunki techniczne”.

Załącznik do Nr. U. Z. II-127/14.

Tymczasowe warunki techniczne dostawy fibry do urządzeń bezpieczeństwa, znajdujących się w torach.

(1) Materiał zwany fibrą powinien mieć jednolitą budowę, nie zawierać podkładu z tkaniny i posiadać skrój, podobny do rogu.

(2) Fibra może być używana do izolowania łącz szynowych, prętów zwrotnicowych oraz innych części metalowych urządzeń bezpieczeństwa, znajdujących się w torach.

(3) Przed przystąpieniem do wykonywania prób, fibrę należy poddać oględzinom zewnętrznym. Odbierane arkusze i części izolacji nie powinny mieć ostrych krawędzi, pęknięć, rozszczepień i innych wad. Sprawdzeniu co do wymiarów należy poddać 5% arkuszy (najmniej jeden) lub 5% sztuk części izolacji jednakowej grubości (najmniej pięć) z całej partji, przyczem wahania miary na długość są dozwolone w granicach 3%, kiedy chodzi o arkusze, i 2% — kiedy chodzi o części izolacji; nie dotyczy to wymiarów, wymienionych w ust. (10). Jeżeli okaże się, że fibra posiada wady, lub że wymiary są niższe od dozwolonych według tego, co powiedziano wyżej, to całą partję należy odrzucić bez dokonywania prób laboratoryjnych. O wyniku oględzin zewnętrznych powinien być sporządzony protokół, który należy dołączyć do ostatecznego protokołu odbiorczego.

(4) Przy dalszym odbiorze należy z każdej partji wybrać dowolnie trzy wzorce i poddać je próbom. Jeżeli przy próbach jednego rodzaju dwa wzorce nie będą odpowiadały wymaganiom warunkom, należy całą partję odrzucić. Jeżeli dostawca zakwestjonuje wynik badań komisji, której orzeczeniem fibra została odrzucona, to na żądanie i koszt dostawcy przeprowadza się powtórne badanie podwójnej ilości wzorców, do

którego wyznacza się komisję w odmiennym składzie; w razie ujemnego wyniku tego badania, cała partja fibry zostanie odrzucona, dostawca zaś nie będzie miał prawa do jakiegokolwiek odszkodowania.

U w a g a: Za partję należy uważać conajmniej 25 a conajwyżej 30 arkuszy, lub conajmniej 500 a conajwyżej 600 sztuk części izolacji jednakowej grubości.

(5) Fibra sucha powinna posiadać ciężar właściwy większy niż 1,3.

(6) Woltomierz, połączony szeregowo z elektrodami, których ostrza są przyciśnięte do powierzchni wzorca w odległości 3,2 mm, nie powinien wskazywać odchyień wskazówki przy napięciu 200—220 woltów.

Pomiary obu oporności (skrośnej i powierzchniowej) należy wykonywać, stosując:

a) prąd stały;

b) woltomierz na prąd stały z cewką ruchomą oporności wewnętrznej większej, niż 50000 omów, z zakresem pomiarów do 300 woltów, według odczytu na woltomierzu po upływie 1 minuty od włączenia napięcia.

(7) Po 24-godzinnem moczeniu wzorca w wodzie (w temperaturze pokojowej) i po wytarciu go następnie — oporność skrośna i powierzchniowa na przestrzeni mniejszej niż 2 cm powinna być większa niż 1 megom.

U w a g i do prób w ust. (6) i (7):

a) przed poddaniem próbom z wzorca należy zetrzeć warstwę górną (skórkę) papierem szklanym;

b) do pomiarów oporności należy używać elektrod płaskich wymiarów 1 cm × 1 cm.

(8) Wzorec wymiarów 25 mm × 25 mm, badany na ściskanie, powinien być ściskany w prasie zopomocą dwóch płytek metalowych wymiarów 12,5 mm × 12,5 mm, z krawędziami zaokrąglonemi łukiem promienia $r = 0,4$ mm, ustawionych możliwie pośrodku badanego wzorca. Początkowo wzorec powinien być poddany naciskowi 44 kg (około 28 kg/cm²) w przeciągu 5 minut, a następnie nacisk należy zwiększyć do 2200 kg (około 1410 kg/cm²) i utrzymywać go w przeciągu 10 minut.

Różnica grubości fibry mierzonej mikrometrem po pierwszym i drugim ściskaniu daje wielkość zgniotu, który nie powinien przewyższać następujących wielkości:

Przy grubości wzorca	Zgniót
1) od 3,0 do 3,2 mm	0,60 mm
2) „ 4,5 „ 4,8 „	0,76 „
3) „ 6,0 „ 6,4 „	0,97 „
4) 8,0 mm	1,16 „
5) 9,5 „	1,32 „

Jako wielkość zgniotu należy przyjąć średnią arytmetyczną conajmniej z dwóch odczytów.

Grubość fibry po zgnieceniu powinna być mierzona bezpośrednio po wyjęciu badanego wzorca z maszyny probierczej.

U w a g a: Tulejek izolacyjnych nie należy poddawać próbom na ściskanie.

(9) Wzorzec wymiarów 25 mm × 25 mm i grubości, wymienionej w ust. (8), badany na wchłanianie wilgoci, powinien być zważony, a następnie na okres 6-ciu godzin zanurzony w wodzie (w temperaturze pokojowej). Po wyjęciu z wody należy wzorzec wytrzeć i natychmiast zważyć. Przyrost ciężaru nie powinien być większy niż o 0,65 gr.

(10) Grubość dostarczanej fibry może wahać się w granicach:

a) w arkuszach:

	grubość najmniejsza:	grubość normalna:	grubość największa:
1)	2,9 mm	3,0 mm	3,1 mm
2)	3,1 "	3,2 "	3,4 "
3)	4,3 "	4,5 "	4,7 "
4)	4,7 "	4,8 "	5,0 "
5)	5,8 "	6,0 "	6,2 "
6)	6,2 "	6,4 "	6,7 "
7)	7,7 "	8,0 "	8,3 "
8)	9,0 "	9,5 "	10,0 "

b) w bocznych przekładkach oraz dolnych i górnych częściach izolacyjnych złącz:

	grubość najmniejsza:	grubość normalna:	grubość największa:
1)	2,9 mm	3,0 mm	3,1 mm
2)	3,1 "	3,2 "	3,4 "
3)	4,7 "	4,8 "	5,0 "

c) ścianek tulejek w granicach $\pm 0,3$ mm.

U w a g a: Średnice wewnętrzne i zewnętrzne tulejek mogą wahać się w granicach $\pm 0,2$ mm. Długość tulejek może wahać się w granicach $\pm 0,8$ mm.;

d) przekładki profilowe międzyszynowe powinny być wykonane według profilu podanego typu szyny, i wymiary ich mogą wahać się w granicach $\pm 1\%$.

U w a g i:

1) Na żądanie zamawiającego przekładka może być zmniejszona o 3,2 mm, t. j. do wysokości szyny zużytej.

2) Pomiary grubości fibry należy wykonywać mikrometrem.

(11) Przy dostawie fibry w ilości mniejszej niż 75 szt. części izolacji jednakowej grubości, lub trzech arkuszy łącznej powierzchni nie przewyższającej 1 m², należy wykonać tylko próby, przewidziane w ustępach (3), (5), (9) i (10); prób przewidzianych w ustępach (6), (7) i (8) wykonywać nie należy.

(12) Arkusze, przekładki i inne części izolacji powinny być wyraźnie oznaczone znakiem fabrycznym lub nazwiskiem wytwórcy.

(13) Odbiór jakościowy dostarczanych materiałów powinien odbywać się na miejscu w fabryce. Dostawca obowiązany jest dostarczyć bezpłatnie przyrządów pomiarowych i służyć wszelką pomocą, żadaną przez komisję odbiorczą dyrekcji w celu wykonania przepisowych prób.

Dostarczane części powinny być przy wysłaniu zabezpieczone od możliwości mechanicznych uszkodzeń i zamknięcia podczas

transportu. Każda skrzynia powinna zawierać wewnątrz opis jej zawartości, nazwiska dostawcy i członków komisji odbiorczej, oraz numer zamówienia.

164.

Nr. U. N. III-62/10 z dnia 19 sierpnia 1935 r. Instrukcja o kwalifikowaniu podkładów i podrozdnic wyjętych z toru.

Instrukcja niniejsza stanowi uzupełnienie i rozwinięcie rozporządzenia Ministra Komunikacji z dn. 19/VII-35 r. Nr. M. Z. XIV/486/5 (Dz. Urz. M. K. Nr. 28 r. b.).

1. Podkłady i podrozdnice, wyjęte z toru, powinny być segregowane na następujące kategorie:

- a) podkłady i podrozdnice, których stan bez naprawiania lub po naprawieniu pozwala na dalsze ich użycie w torach;
- b) podkłady i podrozdnice, niezdatne do dalszego użytku w torach szerokości normalnej, lecz zdatne do robót budowlanych;
- c) podkłady i podrozdnice zdatne tylko na opał.

2. Podkłady i podrozdnice, uznane za zdatne do dalszego użytku w torach, nie powinny być zniszczone i zużyte w stopniu przekraczającym granice, podane w przepisach D 3, § 24 — 3 p. 1; stan ich powinien w każdym razie zapewniać możliwość przynajmniej kilkuletniego dalszego użytku.

3. Do kategorii zdatnych do robót budowlanych powinny być zaliczane podkłady i podrozdnice:

- a) posiadające masę drzewną zdrową, lecz nienadające się do dalszego użytku w torach ani bez naprawiania ani po naprawieniu, z powodu nadmiernego zużycia mechanicznego (ściosane o tyle, że grubość ich nie odpowiada przepisowej, — z wyrobionymi nadmiernie otworami na haki, wkręty i t. p.);
- b) nieposiadające wyraźnych śladów opowania przez grzybnie;
- c) z grzybnią zamartłą, lecz zmurszałe nie więcej niż w $\frac{1}{4}$ swej masy;
- d) uszkodzone mechanicznie wskutek wypadku lub popękania, jednak w sposób, niewyłączający użycia ich do pewnych drugorzędnych celów budowlanych lub jako materiału na rekojeści do narzędzi.

4. Do kategorii opalowych zalicza się wszystkie inne podkłady i podrozdnice t. j. takie, które ze względu na zły stan masy drzewnej, oraz z powodu znacznych uszkodzeń mechanicznych lub pęknięć nie mogą być zaliczone do kategorii zdatnych ani w torze ani w budowlach.

5. Podkłady i podrozdnice, należące do jednej z kategorii wymienionych powyżej, powinny być oznaczone na obu czołach w sposób następujący:

- a) zdatne do układania w torze — jedną kresą białą,
- b) zdatne do robót budowlanych — dwiema kresami białymi,
- c) zdatne na opał — trzema kresami białymi.

6. Podkłady i podrozdajdnice zdatne do ułożenia w torze jakoteż zdatne do robót budowlanych, powinny być przechowywane w prawidłowych stosach jaknajdalej od podkładów zgniłych, tak aby nie były narażone na zagrzybienie.

7. Podkłady i podrozdajdnice zdatne do robót budowlanych mogą być użyte częściowo w torach wąskich, jeżeli takie ich użycie będzie się opłacać, uwzględniając koszt przewozu do miejsca użycia oraz kosztą przepiłowania w celu dostosowania ich długości do wymiaru wymaganego w torze wąskim.

8. Podziału na kategorie podkładów i podrozdajdnic, wyjętych z torów, powinni dokonywać zawiadowcy odcinków drogowych (przepisy D 3, § 15 p. 8), pod osobistą odpowiedzialnością za prawidłowość zaliczenia.

Kontrolerzy drogowi i naczelnicy oddziałów drogowych powinni sprawdzać w odpowiednim czasie prawidłowość tego podziału.

9. Podkłady i podrozdajdnice zaliczone do kategorii zdatnych do robót budowlanych i na opał mają być zużytkowane, o ile możliwości w tym samym roku, w którym zostały wyjęte z torów i w każdym razie nie później niż w roku następnym.

10. Z wydaniem niniejszej Instrukcji traci moc Instrukcja dotychczas obowiązująca z dn. 30 sierpnia 1934 r. Nr. U. N. III-62/3 (Dz. Urz. M. K. Nr. 27 z dn. 4 września 1934 r.).

SPRAWY MECHANICZNO-KOLEJOWE.

165.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. Nr. M. T. V. 238/17 o używaniu wytwornic acetylenowych, stosowanych przez przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“.

Na podstawie art. 2 ust. (2) ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 234) zarządzam, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Przepisom niniejszym podlegają wszystkie urządzenia acetylenowe, stosowane przez przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“, służące do wytwarzania i używania acetyleny, z wyjątkiem:

- a) urządzeń acetylenowych w instytucjach naukowych, laboratorjach oraz w doświadczalniach zakładów fabrykujących wytwornice, o ile nad konstrukcjami tych urządzeń acetylenowych przepro-

wadza się badania dla celów naukowych i doświadczalnych;

- b) wytwornic acetylenowych, służących do oświetlenia (lampy i latarnie), gotowania i ogrzewania, bez ruchomego kłosa zbiornika gazu oraz bez zastosowania sprężonego powietrza lub tlenu, o ile ładunek karbidu wytwornicy nie przekracza 2 kg, ciśnienia acetyleny 0,15 atn (atmosfer nadciśnienia) oraz temperatura w przestrzeni gazowej wytwornicy 100° C.

§ 2. Wolno używać wyłącznie wytwornic acetylenowych, których konstrukcje zostały dopuszczone do użytku przez Ministerstwo Komunikacji i które zostały ostemplowane na podstawie zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. o budowie wytwornic acetylenowych.

§ 3. 1. Na używanie wytwornicy acetylenowej stałej (§ 3 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. o budowie wytwornic acetylenowych) należy uzyskać pozwolenie właściwego Dyrektora K. P.

2. Nie wymaga pozwolenia używanie wytwornic przenośnych (§ 3 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. o budowie wytwornic acetylenowych), jak również używanie acetyleny rozpuszczonego (Acetylene dissolved) o ile acetylen rozpuszczony jest przechowywany w naczyniach, odpowiadających przepisom o zbiornikach do przewozu gazów sprężonych, skroplonych i rozpuszczonych pod ciśnieniem.

§ 4. Wytwornice acetylenowe stałe powinny być ustawiane w pomieszczeniach, odpowiadających wymaganiom § 17 zarządzenia niniejszego, i tam powinny być przyłączone do rurociągów stałych.

§ 5. Urządzenia acetylenowe powinny być zabezpieczone przed mrozem, jeżeli nie chroni ich specjalne położenie lub też budowa. Używanie wytwornicy acetylenowej stałej lub przenośnej na wolnym powietrzu jest dozwolone przy zachowaniu wymagań § 6 zarządzenia niniejszego oraz w przypadkach, gdy wytwornica jest zabezpieczona od zamarznięcia. Środki ochraniające przed mrozem nie powinny działać szkodliwie na ściany wytwornicy.

§ 6. Każda wytwornica powinna być oddalona od otwartego ognia (palniki do spawania i cięcia, ogniska kowalskie i t. p.) co najmniej o 4 m, a odległość między wytwornicami przenośnymi powinna wynosić co najmniej 6 m.

§ 7. W przewodach, rozprowadzających acetylen wewnątrz budynków, ciśnienie acetyleny nie może przekraczać 400 mm słupa wody. W poszczególnych przypadkach dopuszczalne jest wyższe ciśnienie do 1½ atn., przy zastosowaniu sprężarek acetyleny, jeżeli na to uzyskano pozwolenie właściwej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych.

§ 8. 1. Urządzenia do oświetlania zamkniętych pomieszczeń oraz wszelkie urządzenia ze stałymi wytwornicami, powinny posiadać oczyszczacze, umieszczone za wytwornicą lub

za zbiornikiem gazu, aby acetylen był dostatecznie oczyszczony z fosforowodoru, siarkowodoru, amoniaku, pyłu wapiennego i t. p., a w urządzeniach przenośnych do celów technicznych acetylen powinien być oczyszczony przynajmniej z domieszek mechanicznych.

2. Masy oczyszczające powinny odpowiadać wymaganiom, zawartym w zarządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. o budowie wytwornic acetylenowych.

§ 9. Co do przechowywania karbidu w pomieszczeniach wytwornic stosuje się przepisy o przechowywaniu karbidu przez zakłady przemysłowe.

§ 10. 1. Urządzenia do wytwarzania acetyleny należy tak zainstalować, aby można było mieszaninę gazu z powietrzem odprowadzić na wolne powietrze.

2. Urządzenie acetylenowe powinno być łatwo dostępne dla obsługi.

§ 11. Wytwornice acetylenowe przenośne można ustawiać w warsztatach, jeżeli warsztaty te posiadają następujące objętości powietrza:

do 4 kg ładunku karbidu wytwornic — co najmniej 50 m³ i powyżej 4 kg,

do 10 kg ładunku karbidu wytwornic — co najmniej 100 m³.

§ 12. W pomieszczeniach, w których są ustawione wytwornice, należy przy każdej wytwornicy w miejscu widocznym umieścić drukowane lub czytelnie napisane przepisy obsługi, wskazówki, dotyczące ruchu i rysunek przekroju danej wytwornicy.

§ 13. 1. Każde miejsce odbioru acetyleny przy zastosowaniu sprężonego powietrza lub tlenu, powinno być zaopatrzone w bezpiecznik wodny lub równoważne urządzenie zabezpieczające.

2. Wytwornice acetylenowe, zasilające dwa lub więcej miejsc pobierania gazu, przy zastosowaniu sprężonego powietrza lub tlenu, powinny posiadać prócz bezpiecznika wodnego przy każdym miejscu pobierania gazu jeszcze główne urządzenia, zabezpieczające, umieszczone na głównym przewodzie gazu, przed pierwszym odgałęzieniem do miejsc odbioru.

3. Połączenie bezpiecznika głównego z bezpiecznikami przy poszczególnych miejscach pobierania gazu nie może być przeprowadzone zapomocą przewodów gumowych, lecz powinno być wykonane jako rurociąg stały ze stali.

4. Do bezpiecznika (z wyjątkiem głównego) powinien być przyłączony bezpośrednio, bez żadnych dodatkowych rur i przewodów metalowych, wąż gumowy, doprowadzający gaz do narzędzia pracy.

5. Przyłączanie kilku węzów do jednego bezpiecznika jest niedozwolone.

§ 14. Rurociągom stałym należy dać odpowiedni spad, aby zapobiec zbieraniu się wody; we wszystkich najniższych punktach powinny się znajdować odwadniacze, rurociągi zaś powinny posiadać kurki do odłączenia węży bądź bezpieczników.

§ 15. 1. W urządzeniach do oświetlania bud widowiskowych i t. p. węże gumowe są dopuszczalne tylko do przyłączenia wytwornicy do stałego przewodu gazowego. Węże takie powinny być opancerzone. Dla zabezpieczenia końców węży przed zesunięciem należy je zabezpieczyć na końcach rur odpowiednimi zaciskami.

2. Węże gumowe nieopancerzone do celów technicznych (palniki do spawania i cięcia i t. p.) powinny być odpowiednio wytrzymałe, a w szczególności powinny zawierać przekładkę płócienną; przed zesunięciem się węża z rury powinny być odpowiednio zabezpieczone (zaciski, nawinięty drut i t. p.).

3. Na pochodniach acetylenowych nie wolno zakładać przyłączy, które mogłyby służyć do celów innych, niż oświetlanie.

§ 16. Jeżeli na wytwornicach lub stałych przewodach umieszczone są przyrządy do mierzenia ciśnienia, wypełnione płynem, wówczas powinny być one co najmniej dwa razy wyższe, niż tego wymaga ciśnienie gazu, lub posiadać odpowiednie rozszerzenie, oraz powinny być wyłączalne.

II. Pomieszczenia wytwornic stałych.

§ 17. 1. Pomieszczenia wytwornic nie mogą być używane do żadnych innych celów i powinny być urządzone jedynie w przyziemi, jednakże nie poniżej poziomu otaczającego terenu; jeżeli pod pomieszczeniem wytwornic znajdują się piwnice, sutereny i t. p., wówczas powinny one posiadać masywne stropy. Pomieszczenia wytwornic powinny być suche oraz posiadać otwory wentylacyjne.

2. Pomieszczenie powinno być tak obszerne, aby pozwalało na pozostawienie ze wszystkich stron wytwornicy wolnej przestrzeni o szerokości nie mniejszej niż 85 cm, a nadto umożliwiało przechowywanie zapasu karbidu w puszkach.

3. Pomieszczenia wytwornic powinny posiadać twardą podłogę (beton gruzowy, płytki terrakotowe i t. p.) i ogniotrwałe ściany. Za ściany ogniotrwałe uważa się również ściany z desek obustronnie tynkowanych, z azbestu z łupkiem, z gipsu, ze sztucznego kamienia i t. p.

4. Pomieszczenia wytwornic, wbudowane w zabezpieczonych przed mrozem warsztatach, mogą być oddzielone ścianami z blachy.

5. Pomieszczenia wytwornic powinny być pokryte lekkim dachem. Ułożenie wolnoleżącego lekkiego sufitu jest dozwolone, jeżeli sufit ten wykonany jest z materiału, będącego złym przewodnikiem ciepła.

6. Używanie przestrzeni ponad sufitem do jakichkolwiek celów jest niedozwolone.

7. Drzwi i te okna pomieszczeń wytwornic, które dają się otwierać, lub otwory, niezabezpieczone grubym szkłem, powinny prowadzić na wolne powietrze. Odległość ich od okien i drzwi sąsiednich pomieszczeń, w których znajduje się otwarte światło, łatwozapalne przed-

mioty i t. d., jakrównież od przejść przy budynkach mieszkalnych (galerje, otwarte schody i t. p.) oraz innych zabudowań powinna wynosić co najmniej 5 m. Odległość tę należy mierzyć długością drogi gazu.

8. Jeżeli odległość jest mniejsza lub jeżeli pomieszczenie wytwornic przylega do granicy nieruchomości albo dróg publicznych, pomieszczenia wytwornic powinny być z tej strony zamknięte zapomocą masywnego muru bez otworów.

9. Drzwi pomieszczenia powinny się otwierać nazewnątrz i w przerwach pracy powinny być zamykane na klucz.

10. Jeżeli do oświetlania pomieszczenia wytwornic ma być użyte oświetlenie sztuczne, wówczas tego oświetlenia powinny być użyte żarówki elektryczne, zaopatrzone w armaturę gazoszczelną, przyczem instalacja elektryczna powinna odpowiadać warunkom, wymienionym w ust. 11 paragrafu niniejszego. Użycie otwartego płomienia dozwolone jest tylko przy oświetleniu z zewnątrz, jeżeli otwarty płomień oddalony jest od drzwi i otwieralnych okien pomieszczenia wytwornicy co najmniej o 3 m. i umieszczony za szybami z grubego szkła, nieotwieralnymi i założonymi gazoszczelnie.

11. Instalacje elektryczne (silniki, bezpieczniki, włączniki i t. p.), powinny znajdować się nazewnątrz pomieszczenia wytwornic i być od nich gazoszczelnie oddzielone lub powinny odpowiadać normom Stowarzyszenia Elektryków Polskich PNE 10, PNE 17 i PNE 30, dotyczących pomieszczeń, w których znajdują się gazy wybuchowe i pył węglowy.

12. Pomieszczenia wytwornic mogą być ogrzewane jedynie z zewnątrz i powinny odpowiadać wszelkim warunkom bezpieczeństwa pod względem ogniowym. Przy ogrzewaniu elektrycznym, należy się stosować do wymagań, określonych w ust. 11. Nie wolno używać otwartych oporników jako grzejników.

13. Pomieszczenia wytwornic stałych mogą się znajdować w warsztatach, jeżeli spełnione będą następujące warunki:

- a) warsztaty te są zabezpieczone przed mrozem;
- b) przestrzeń nad pomieszczeniem wytwornicy będzie zamknięta lekkim dachem oraz będzie wolna od wszelkich urządzeń, belek i t. p., o ile nie stanowią one części składowych wytwornicy;
- c) będzie zapewnione skuteczne przewietrzanie pomieszczenia;
- d) dostęp z warsztatu do pomieszczenia wytwornicy odbywać się będzie przez obszerny, dobrze przewietrzany przedsionek, którego drzwi tak są rozmieszczone i urządzone, iż nie pozwalają na przejście z jednego pomieszczenia do drugiego, zanim poprzednie drzwi nie zostały zamknięte.

14. Otwory kanałów wentylacyjnych pomieszczenia wytwornic powinny być umiesz-

czone w najwyższym punkcie pomieszczenia. Wyloty kanałów wentylacyjnych powinny być wyprowadzone conajmniej 75 cm powyżej kalenicy najwyższego przyległego budynku. Przekrój kanału wentylacyjnego powinien wynosić conajmniej 360 cm² na każde 50 m³ pojemności pomieszczenia. Nazewnątrz otwory wentylacyjne powinny być zabezpieczone przed opadami atmosferycznymi.

15. Wyloty rur bezpieczeństwa oraz otworów wentylacyjnych powinny być oddalone conajmniej o 5 m od wylotów kominów, palenisk, ognisk na wolnym powietrzu, drzwi i okien sąsiednich pomieszczeń, w których znajdują się otwarte światła, paleniska albo łatwozapalne przedmioty oraz od przejść przy budynkach (galerje, otwarte schody i t. p.). Odległość tę należy mierzyć długością drogi gazu. Postanowienie to nie dotyczy nieotwieralnych i gazoszczelnych okien z grubego szkła.

16. Postanowień ustępów 5, 6, 7, 8, 14 oraz 15 nie stosuje się do pomieszczeń wytwornic w wagonach. Jednakże we wszystkich tych przypadkach drzwi i okna, wagonów z wytwornicami powinny być tak ustawione, aby nie wychodziły na drzwi i okna pomieszczeń sąsiednich.

III. Doły na muł wapienny.

§ 18. 1. Doły na muł wapienny powinny być tak położone i urządzone, ażeby wydobywający się z nich acetylen nie był szkodliwy i niebezpieczny dla otoczenia oraz nie mógł się przedostać do przestrzeni, przykrytych dachem.

2. Usuwanie mułu powinno odbywać się w taki sposób, aby nie wyrządzało szkód osobom trzecim. Nie wolno wpuszczać mułu wapiennego do odpływów (dreny, potoki i t. p.). Odprowadzanie do kanałów jest dozwolone, jeżeli muł został co najmniej stokrotnie rozcieńczony wodą.

3. Otwarte doły na muł wapienny lub otwarte ich części należy ogrodzić w sposób, zabezpieczający przed wpadnięciem do dołów. Jeżeli dół przykryty jest szczelnie, należy go zaopatrzyć w urządzenie, zapewniające przewietrzanie.

IV. Ochrona przed niebezpieczeństwem ognia.

§ 19. 1. Palenie tytoniu oraz przebywanie z przedmiotami żarzącymi się lub płonącymi w pomieszczeniach wytwornic, jak również w pobliżu tych pomieszczeń, dołów na muł wapienny i zbiorników na gaz acetylenowy — jest niedozwolone.

2. W odpowiednich miejscach, jakrównież na wszystkich drzwiach pomieszczeń urządzeń acetylenowych należy umieścić tablice ostrzegawcze z napisem: „Nieupoważnionym wstęp wzbroniony”. „Nie zbliżać się i nie wchodzić z otwartym ogniem”. „Palenie tytoniu surowo wzbronione”.

V. Przepisy o bezpieczeństwie ruchu.

§ 20. 1. Wprowadzenie jakichkolwiek zmian konstrukcyjnych w wytwornicach, urządzeniach zabezpieczających lub zbiornikach gazu z pominięciem przepisu § 2 zarządzenia niniejszego — jest niedozwolone.

2. Przeciążanie wytwornicy, czy to przez przekroczenie najwyższej stałej wydajności, czy też przed podniesienie ciśnienia acetyleny lub załadowanie karbidu ponad ustalone i podane na tabliczce fabrycznej wielkości — jest niedozwolone.

3. Wytwornice acetylenowe należy starannie chronić przed zamarznięciem. Gdyby zaszła potrzeba rozmrażania wytwornicy, wówczas nie wolno używać do tego celu otwartego płomienia lub przedmiotów rozgrzanych, z wyjątkiem wody gorącej lub pary wodnej.

4. Przed każdą naprawą i transportem wytwornicy, należy usunąć z niej resztki gazu przez całkowite wypełnienie przestrzeni gazowej wodą.

5. Sprawdzanie szczelności wszystkich części wytwornicy oraz przewodów gazowych może się odbywać jedynie za pomocą wody mydlanej.

6. Bębny z karbidem powinny być w stanie nieuszkodzonym. W celu ochrony bębnow przed wilgocią należy je ustawiać na podwyższeniu, szczelnie zamknięte.

7. Otwieranie bębnow karbidowych o pokrywach lutowanych może odbywać się tylko na zimno, z wyłączeniem jakiegokolwiek płomienia lub narzędzia rozgrzanego, czy też wytwarzającego iskry.

8. Resztki pyłu karbidowego powinny być zawsze usuwane z bębna możliwie dokładnie. Resztki tego pyłu należy zniszczyć przynajmniej w 10-krotnej pod względem wagi ilości wody na otwartym powietrzu, dopóki gaz nie przestanie się zupełnie wydobywać.

9. Nie wolno wrzucać resztek karbidu do wody bieżącej, kanałów lub ścieków publicznych. Odprowadzanie do kanałów jest dozwolone przy co najmniej stokrotnym rozcieńczeniu wodą.

10. Środki do gaszenia ognia (suchy piasek, gaśnice bezwodne i t. p.) należy utrzymywać w pogotowiu w stanie, zdatnym do natychmiastowego użytku.

VI. Obsługa wytwornic.

§ 21. 1. Za przepisowe i fachowe obsługiwanie wytwornicy odpowiedzialny jest odnośny naczelnik miejsca służbowego, który powinien dbać o to, ażeby personel, któremu powierzono obsługę urządzeń acetylenowych, był dostatecznie wyszkolony i obeznany z przepisami niniejszemi.

2. Nadzór nad urządzeniami acetylenowymi mogą wykonywać jedynie osoby w wieku co najmniej 18 lat.

VII. Wydawanie pozwoleń na używanie wytwornic stałych.

§ 22. 1. Celem uzyskania pozwolenia na używanie wytwornicy stałej, należy przedstawić wnioszek odnośnej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych.

2. Do wniosku należy dołączyć:

a) poświadczenie ostemplowania wytwornicy;

b) dwa egzemplarze opisu wytwornicy, przepisów obsługi i rysunku wytwornicy w przekroju wraz z dodatkowymi urządzeniami (zbiornik gazu, bezpiecznik wodny i t. p.). Opis wytwornicy powinien umożliwić poznanie sposobu działania wytwornicy, okresu czasu odmulania (odniesionego do ciężaru odgazowanego karbidu), jak również sposobu oczyszczania gazu; w urządzeniach do celów technicznych, posiadających główne urządzenia zabezpieczające, należy podać również zasadnicze jego cechy. Na załącznikach tych należy podać treść tabliczki fabrycznej wytwornicy i urządzeń zabezpieczających;

c) dwa egzemplarze projektu (planu) budowlanego, zawierającego rzuty poziome i przekroje właściwych kondygnacji oraz rzut więźby dachowej w skali 1 : 100, planu sytuacyjnego w skali 1 : 500 oraz planu orientacyjnego w skali 1 : 10000. Na planie sytuacyjnym powinny być uwidocznione ponadto wszystkie budynki wraz z ich drzwiami i oknami, znajdującymi się w promieniu co najmniej 10 m od urządzenia acetylenowego.

3. Dyrekcja po otrzymaniu podania powinna dokonać urzędowego odbioru całego urządzenia acetylenowego, który polega na stwierdzeniu prawdziwości danych, zawartych w załącznikach, oraz stwierdzeniu czy pomieszczenie wytwornicy i całe urządzenie odpowiada przepisom obowiązującym. Jeżeli urządzenie odpowiada przepisom, Dyrekcja wydaje składającemu wniosek o pozwolenie na używanie danego urządzenia acetylenowego (według wzoru załącznika), zwracając przytem poświadczenie ostemplowania oraz jeden poświadczony egzemplarz załączników.

4. Dyrekcja prowadzi rejestr wydanych pozwoleń, zawierający: liczbę porządkową, liczbę rejestru akt, datę wydania pozwolenia, określenie miejsca służbowego oraz treść tabliczki fabrycznej wytwornicy i uwagi.

5. W razie stwierdzenia podczas odbioru braków, Dyrekcja może wydać pozwolenie warunkowe oraz wyznaczyć termin do usunięcia tych braków. Jeżeli braki nie zostaną w określonym terminie usunięte, urządzenie powinno być unieruchomione.

6. W razie dokonania zmian w urządzeniu acetylenowym lub pomieszczeniu wytwornicy należy uzyskać ponowne zezwolenie Dyrekcji

na używanie wytwornicy. W załącznikach do odpowiedniego wniosku wystarczy uwidocznienie przeprowadzone zmiany.

7. Pozwolenie wraz załącznikami i poświadczaniem ostemplowania powinien naczelnik danego miejsca służbowego przechowywać i okazywać na żądanie władz.

VIII. Wybuch acetyleny.

§ 23. 1. O każdym wypadku wybuchu acetyleny powinien naczelnik danego miejsca służbowego natychmiast zawiadomić Dyрекcję, która bezzwłocznie poleci rzeczoznawcy (§ 15 p. 3 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. o budowie wytwornic acetylenowych), zbadanie przyczyn wybuchu.

2. Protokół sporządzony przez rzeczoznawcę, powinien zawierać szczegółowy opis całego urządzenia, domniemane przyczyny wybuchu i skutki wybuchu. Jednocześnie rzeczoznawca powinien w protokole wskazać, czy urządzenie może być ponownie uruchomione, ewentualnie pod jakimi warunkami.

3. Jeden egzemplarz protokołu przesyła rzeczoznawca Ministerstwu Komunikacji, drugi Dyrekcji.

4. Dyrekcja, na podstawie protokołu rzeczoznawcy i po przeprowadzeniu urzędowego odbioru, jeżeli uzna odbiór ten za konieczny, wydaje pozwolenie na używanie urządzenia acetylenowego, które upoważnia do uruchomienia wytwornicy.

IX. Przepisy przejściowe.

§ 24. 1. Wytwornice acetylenowe stałe, które nie otrzymały pozwolenia na używanie przed wejściem w życie przepisów niniejszych, należy zgłosić Dyrekcji w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie zarządzenia niniejszego.

2. Dyrekcja po otrzymaniu zgłoszenia przeprowadza urzędowy odbiór i wydaje pozwolenie na używanie wytwornicy.

3. Ze względu na bezpieczeństwo obsługi lub otoczenia Dyrekcja może żądać dostosowania do wymagań zarządzenia niniejszego, urządzeń acetylenowych, posiadających pozwolenie, wydane przed wejściem w życie zarządzenia niniejszego.

X. Odchylenia od zastosowania przepisów niniejszych.

§ 25. Ministerstwo Komunikacji może w przypadkach wyjątkowych zezwolić na odchylenie od wymagań i warunków technicznych, zawartych w zarządzeniu niniejszym.

§ 26. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r.

Wzór do § 22.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych
Nr. dz. dn. . . . 19 . . . r.

Pozwolenie na używanie wytwornicy acetylenowej.

Nr. rejestru

Na podstawie § 22 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. o używaniu wytwornic acetylenowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 31 z dn. 10.IX.35 r., poz. 165) pozwala się na używanie wytwornicy acetylenowej stałej, ustawionej w

Wytwornica, na której używanie wydaje się pozwolenie niniejsze, zaopatrzona jest w tabliczkę fabryczną, zawierającą następujące dane:

nazwa albo firma oraz siedziba wytwórcy
rok budowy ; bieżący Nr. fabryczny ;
nazwa i wielkość wytwornicy
ładunek karbidu kg; ziarnistość karbidu mm ;
najwyższe dopuszczalne ciśnienie robocze acetyleny w mm słupa wody ;
najwyższa stała wydajność acetyleny w l. na godz. ;
Nr. dopuszczenia wraz z literą rozpoznawczą

Uwagi:
.
.
.
.

(m. p.)

(podpis)

166.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. Nr. M. T. V. 238/17 o budowie wytwornic acetylenowych.

Na podstawie art. 2 ust. (2) ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 234) zarządzam co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Za wytwornice acetylenowe w rozumieniu przepisów niniejszych uważa się wszelkie aparaty, w których wskutek reakcji między wodą a karbidem bądź mieszaninami karbidowymi wytwarza się acetylen w postaci gazu.

2. Przepisom niniejszym podlegają wszystkie wytwornice acetylenowe, stosowane przez

przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe”, z wyjątkiem:

- a) wytwornic w instytucjach naukowych oraz w doświadczalniach zakładów fabrykujących wytwornice, o ile służą one do celów naukowych i doświadczalnych;
- b) wytwornic acetylenowych, służących do oświetlania (lampy i latarnie), gotowania i ogrzewania, bez ruchomego klosza zbiornika gazu oraz bez zastosowania sprężonego powietrza lub tlenu, o ile ładunek karbidu wytwornicy nie przekracza 2 kg, ciśnienia acetylenu 0,15 atn (atmosfer nadciśnienia) oraz temperatura w przestrzeni gazowej wytwornicy 100° C.

§ 2. 1. Przez ładunek karbidu należy rozumieć całkowitą ilość karbidu w kg, którą wolno umieścić wewnątrz wytwornicy lub w przyrządach albo komorach wytwornicy, przeznaczonych na ten cel.

2. Przez najwyższą stałą wydajność wytwornicy należy rozumieć tę wydajność acetylenu w litrach na godzinę, przy której podczas nieprzerwanego ruchu przynajmniej w ciągu jednej godziny temperatura w żadnej części wytwornicy nie przekracza dozwolonych granic (§ 8) i przy której odbiór gazu nie przekracza ilości w tymże czasie wytworzonej.

3. Przez najwyższe dopuszczalne ciśnienie robocze acetylenu w wytwornicy, wyrażone w mm słupa wody, należy rozumieć ciśnienie statyczne, mierzone bezpośrednio za zbiornikiem gazu, przy największym dopuszczalnym obciążeniu klosza zbiornika gazu (§ 6 pkt. f).

4. Przez najwyższe dopuszczalne ciśnienie w urządzeniu zabezpieczającym (§ 11), wyrażone w mm słupa wody, należy rozumieć to najwyższe ciśnienie statyczne wewnątrz urządzenia zabezpieczającego, po którego przekroczeniu gaz przedostaje się przez rurę wyrzutową nazewnątr.

§ 3. 1. Za wytwornice przenośne uważa się wytwornice o ładunku karbidu do 10 kg włącznie, pojemności klosza zbiornika gazu do 300 l. i ciśnieniu acetylenu do 0,15 atn, a to nawet w tym przypadku, jeżeli są przyłączone do rurociągów stałych, jednakże o długości nie większej niż 10 m, a obsługują nie więcej niż 2 punkty pobierania gazu.

2. Za wytwornice stałe uważa się wszystkie inne wytwornice, jak również wytwornice o nieruchomym kloszu zbiornika gazu, dopuszczone do użytku na okres przejściowy (§ 19 pkt. 2).

§ 4. Każda wytwornica acetylenowa, pracująca przy zastosowaniu sprężonego powietrza lub tlenu, powinna być zaopatrzona w bezpiecznik wodny lub równoznaczne w działaniu urządzenie zabezpieczające.

§ 5. Żadna wytwornica, której konstrukcja nie została dopuszczona do użytku przez Ministerstwo Komunikacji zgodnie z § 15 zarządzenia niniejszego, nie może być oddana do

użytku. To samo dotyczy urządzenia zabezpieczającego.

§ 6. 1. Każda wytwornica acetylenowa, oddana do użytku, powinna posiadać tabliczkę fabryczną, w łatwo dostrzegalnym miejscu, zawierającą następujące dane:

- a) nazwę albo firmę oraz siedzibę wytwórcy,
- b) rok budowy,
- c) bieżący numer fabryczny,
- d) nazwę i wielkość wytwornicy (według oznaczenia wytwórcy),
- e) ładunek karbidu w kg oraz jego ziarnistość w mm,
- f) najwyższe dopuszczalne ciśnienie robocze acetylenu w mm słupa wody,
- g) najwyższą stałą wydajność acetylenu w litrach na godzinę,
- h) numer dopuszczenia wraz z literą rozpoznawczą (§ 15),
- j) datę ostatniej i przyszłej co 1/2 rocznej rewizji dokonywanej przez osobę upoważnioną przez właściwego Dyrektora Kolei Państwowych.

2. Na każdym bezpieczniku wodnym lub równocześnie w działaniu urządzeniu zabezpieczającym, oddanem do użytku, powinna być przymocowana tabliczka fabryczna, zawierająca następujące dane:

- a) nazwę albo firmę oraz siedzibę wytwórcy,
- b) rok budowy,
- c) najwyższe dopuszczalne ciśnienie acetylenu w mm słupa wody,
- d) numer dopuszczenia (§ 15),
- e) datę ostatniej i przyszłej co 1/2 rocznej rewizji, dokonywanej przez osobę upoważnioną przez właściwego Dyrektora Kolei Państwowych.

§ 7. 1. Ciśnienie acetylenu wewnątrz wytwornicy nie może w jakiegokolwiek części wytwornicy przekraczać 0,15 atn.

2. W przypadkach wyjątkowych można stosować ciśnienie acetylenu powyżej 0,15 atn do 0,5 atn, jeżeli na użytkowanie danej wytwornicy uzyskano oddzielne pozwolenie Ministerstwa Komunikacji.

§ 8. 1. Temperatura acetylenu w żadnej części wytwornicy nie powinna przekraczać 100° C.

2. Przy wejściu do zbiornika gazu acetylen nie powinien posiadać temperatury wyższej aniżeli 50° C.

3. Temperatura wody, służącej do wytwarzania gazu, jak również temperatura wody chłodzącej nie może przekraczać 60° C.

II. Materiał i techniczne zasady budowy wytwornic.

§ 9. 1. Ściany wytwornicy i dodatkowych urządzeń, stykające się z acetylenem, powinny być wykonane w ten sposób, aby nie podlegały odkształceniom, były całkowicie szczelne i wystarczająco chronione przed korozją (rdzewieniem). Ścianki stalowe powinny posiadać przynajmniej 1 mm grubości. Miedzi nie wolno uży-

wać w miejscach stykających się z acetylenem. Dozwolone jest używanie stopów miedzi (np. mosiądzu o zawartości miedzi do 70%) na kurki, zawory i połączenia śrubowe.

2. Konstrukcja wytwornicy powinna umożliwić sprawdzanie w czasie ruchu, czy w wytwornicy jest dostateczna ilość wody chłodzącej lub potrzebnej do wytwarzania acetyleny, oraz zamianę lub dolewanie wody, bez wypuszczania nazewnątrz znaczniejszej ilości acetyleny.

3. Wytwornice powinny posiadać w zasadzie taką ilość wody, aby na każdy kg ładunku karbidu przypadało przynajmniej 10 l. wody. W wytwornicach, w których woda dopływa do karbidu, postanowienie dotyczy wody chłodzącej, otaczającej komory, w których odbywa się gazowanie. Ilość wody, zawartej w wytwornicy, może być zmniejszona tylko w tych przypadkach, jeżeli odpowiednie urządzenia, zabezpieczające przed zamuleniem i przekroczeniem dozwolonych temperatur, zapewniają prawidłową pracę wytwornicy.

4. Wytwornice powinny być tak zbudowane, aby przestrzeń szkodliwa, zawierająca powietrze przed rozpoczęciem wytwarzania acetyleny, były jak najmniejsze.

5. Wytwornice powinny być tak urządzone, aby nadmierne ilości karbidu nie były poddane reakcji i żeby po zamknięciu odbioru gazu, w czasie największego dopuszczalnego obciążenia wytwornicy, nie następowała nadprodukcja, przekraczająca pojemność zbiornika gazu. Jeżeli karbid załadowany jest w wytwornicy w oddzielne przegrody, wówczas powinny być one tak urządzone, aby woda zalewała każdą oddzielną przegrodę i to w ten sposób, że dopiero po zalaniu całkowitem jednej przegrody woda powinna przelewać się do przegrody następnej. Objętość każdej komory powinna równać się przynajmniej podwójnej objętości karbidu, który może być w niej załadowany.

6. W wytwornicach na spadek karbidu do wody przy ziarnistości karbidu ponad 7 mm, należy zastosować takie środki zaradcze (ruszty, mieszadła, urządzenia do przepłókiwania i t. p.), które zapobiegałyby pozostawieniu resztek karbidu w mule.

7. Konstrukcja wytwornicy powinna umożliwić odmulanie w czasie ruchu w taki sposób, ażeby powietrze zzewnątrz nie mogło przedostać się wskutek depresji do wnętrza wytwornicy.

8. Rury odmulające przy wytwornicach, zawierających do 500 l. wody potrzebnej do gazowania, powinny posiadać przekrój co najmniej 500 mm². Przekrój wymienionej rury należy, przy zwiększeniu się ilości wody o każde 500 l., zwiększyć o dalsze 500 mm²; na pozostałą resztę, mniejszą od 500 l. wody, przekrój rury powinien być zwiększony co najmniej o 350 mm².

III. Zbiorniki gazu.

§ 10. 1. Każda wytwornica, bądź zespół wytwornic, pracujących razem, powinny posiadać zbiornik gazu o ruchomym (pływającym) kloszu. Wyjątek stanowią:

a) pochodnie acetylenowe o ładunku karbidu do 10 kg,

b) wytwornice o ciśnieniu acetyleny powyżej 0,15 atn do 0,5 atn (§ 7 p. 2).

2. Zbiornik gazu powinien być zabezpieczony przez odpowiednie zamknięcia wodne przed bezpośrednim połączeniem gazu z atmosferą, szczególnie w czasie ładowania i odmulania wytwornicy.

3. Zbiornik gazu powinien być tak zbudowany, aby przestrzeń szkodliwa, zawierająca powietrze, była ograniczona do minimum.

4. Użyteczna pojemność zbiornika gazu jest wystarczająca, jeżeli:

a) mieści w sobie całą ilość acetyleny, wytworzonego z całkowitego ładunku karbidu, a przy jego podziale na części, — ilość acetyleny wytworzonego z każdej oddzielnej części ładunku, oraz

b) mieści w sobie acetylen, wytworzony wskutek późniejszego gazowania przy nagłym przerwaniu odbioru acetyleny i to w czasie najwyższej dopuszczalnej wydajności wytwornicy.

5. Zbiornik gazu o pojemności ponad 300 l. powinien posiadać niezawodnie działające urządzenie zamykające (zamknięcie wodne i t. p.), włączone między przestrzenią gazowania i zbiornikiem.

6. Przy stałych wytwornicach zbiornik gazu powinien być zaopatrzony w rurę bezpieczeństwa, która w razie nadmiaru gazu odprowadza go w powietrze.

7. Na rurze bezpieczeństwa nie wolno umieszczać mechanicznych urządzeń zamykających (kurki, zawory i t. p.), z wyjątkiem zamknięć wodnych. Przekrój tej rury nie może być mniejszy od przekroju przewodu, doprowadzającego gaz.

8. Jeżeli wytwornica jest zaopatrzona w rurę bezpieczeństwa, przez którą można jednocześnie odprowadzić nadmiar gazu z wytwornicy i zbiornika, wówczas oddzielna rura bezpieczeństwa dla zbiornika nie jest wymagana. Zbiorniki gazu, przeznaczone do pracy na wolnym powietrzu, nie wymagają rur bezpieczeństwa.

IV. Urządzenia zabezpieczające.

§ 11. 1. Każdy bezpiecznik wodny lub każde urządzenie zabezpieczające powinny skutecznie zapobiegać cofnięciu się tlenu lub powietrza sprężonego do wytwornicy albo do zbiornika gazu i powinny unieszkodliwić działanie płomienia powrotnego.

2. Urządzenie zabezpieczające powinno być pod względem wielkości dostosowane do danego ciśnienia i ilości przepływającego acetyleny.

3. Bezpieczniki wodne powinny być tak zbudowane, ażeby pozwalały na sprawdzanie wzajemnych poziomów rur, umieszczonych wewnątrz, iakrównież ich stanu wewnętrznego; pozatem budowa ich powinna zezwalać na łatwe napełnianie wodą, ustalanie jej poziomu i łatwe oczyszczanie.

4. Bezpieczniki wodne albo inne równoważne urządzenia zabezpieczające powinny być w

ten sposób zbudowane, ażeby mogły działać wielokrotnie i bez powtarzania ręcznych zabiegów (np. dolewania wody), powodujących przerwę w pracy.

5. Każdy bezpiecznik może posiadać tylko jeden kurek do pobierania gazu.

6. Wytwornice acetylenowe o ciśnieniu powyżej 0,15 atn do 0,5 atn, oprócz urządzeń zabezpieczających, o których jest mowa w p. 1 paragrafu niniejszego, powinny być zaopatrzone w niezawodnie i samoczynnie działające przyrządy, niedopuszczające do wzrostu ciśnienia ponad ciśnienie dozwolone.

V. Oczyszczacze.

§ 12. 1. Masa oczyszczająca w oczyszczaczach nie może zawierać żadnych składników, któreby uchodziły za acetylenem lub nagryzały materiał urządzenia acetylenowego i jego przewody, albo które tworzyłyby z acetylenem związki wybuchowe lub szkodliwe dla zdrowia. Masa ta musi być w oczyszczaczu tak umieszczona, żeby nie utrudniała w znacznym stopniu przepływu acetyleny.

2. Używanie mas oczyszczających, wytwarzanych na podstawie nadchloranów lub związków chlorowych jest wzbronione.

VI. Przewody.

§ 13. 1. Wytwornice i ich części wolno łączyć z sobą tylko przewodami stałymi.

2. Jako materiału na przewody gazowe wolno używać jedynie stali.

VII. Przyrządy do mierzenia ciśnienia.

§ 14. Wytwornice acetylenowe o ciśnieniu acetyleny powyżej 0,15 do 0,5 atn muszą być zaopatrzone w manometr.

VIII. Dopuszczanie do użytku poszczególnych konstrukcyj wytwornic i urządzeń zabezpieczających.

§ 15. 1. Celem dopuszczenia do użytku konstrukcji wytwornicy acetylenowej lub urządzenia zabezpieczającego (np. bezpiecznika wodnego), i uzyskania numeru dopuszczenia (§ 5) — należy przedstawić wniosek Ministerstwu Komunikacji.

2. Do wniosku należy dołączyć w trzech egzemplarzach:

a) dokładny rysunek techniczny wytwornicy acetylenowej (urządzenia zabezpieczającego) wraz z dodatkowymi urządzeniami, z podaniem wymiarów (także grubości ścian); jeżeli wytwornice (urządzenia zabezpieczające) danej konstrukcji mają być wykonane w różnych wielkościach, wówczas należy podać zestawienie wymiarów poszczególnych wielkości;

b) dokładny opis, w którym należy podać przeznaczenie poszczególnych części wytwornicy i ich sposobu działania, użyteczną pojemność zbiornika gazu i prze-

strzeni wodnej (przestrzeń chłodząca), ładunek w kg i ziarnistość karbidu w mm, największą stałą wydajność gazu w litrach na godzinę, najwyższe dopuszczalne ciśnienie robocze w mm słupa wody, sposób oczyszczania gazu, okresy odmulania oraz materiały, z jakiego zostały wykonane poszczególne części wytwornicy; dla urządzeń zabezpieczających należy podać: najwyższe dopuszczalne ciśnienie w mm słupa wody, opis działania urządzenia, przeznaczenie poszczególnych części oraz materiał, z jakiego zostały wykonane;

c) szczegółowe przepisy obsługi, — przy czym na wszystkich powyższych załącznikach powinna być podana treść tabliczki fabrycznej z wyjątkiem numeru dopuszczenia.

3. Ministerstwo Komunikacji przekazuje wnioski do zbadania upoważnionemu przez siebie rzeczoznawcy. Rzeczoznawca bada wnioski zgodnie z instrukcją, wydaną przez Ministra Komunikacji. Instrukcję oraz wykaz rzeczoznawców ogłasza się w Dzienniku Urzędowym M. K.

4. Wnioskodawca obowiązany jest udzielać rzeczoznawcy wszelkich wymaganych przez niego wyjaśnień oraz dostarczyć mu w razie potrzeby odpowiedniej ilości dodatkowych załączników.

5. Rzeczoznawca powinien sporządzić protokół badania, zawierający: czas poszczególnych okresów badań, zużycie karbidu i wody, ilość wytworzonego acetyleny, temperatury i ciśnienia, uwagi czy przy zasilaniu i odmulaniu nie uchodzą nadmierne ilości acetyleny i czy nie pokazały się znacznie ciemniejsze zabarwienia (zjawiska polimeryzacji), jak również wszelkie spostrzeżenia o konstrukcji i pracy wytwornicy. W stosunku do urządzeń zabezpieczających protokół powinien uwzględniać wymagania określone w § 11 zarządzenia niniejszego. Ponadto protokół powinien zawierać opinię, czy wytwornica lub urządzenie zabezpieczające może być dopuszczone, ewentualnie z jakimi zastrzeżeniami. Rzeczoznawca przesyła Ministerstwu Komunikacji protokół badań wraz z załącznikami, po poświadczeniu zgodności danych, zawartych w załącznikach, z rzeczywistością.

6. Ministerstwo może zarządzić powtórzenie badania dla wyjaśnienia wątpliwości.

7. Ministerstwo biorąc pod uwagę opinię rzeczoznawcy, dopuszcza badaną konstrukcję do użytku bez zastrzeżeń lub z ewentualnymi zastrzeżeniami, albo odmawia jej dopuszczenia.

8. Ministerstwo nadaje dopuszczonym do użytku konstrukcjom wytwornic i urządzeń zabezpieczających bieżące numery dopuszczenia. Rejestr numerów dopuszczenia konstrukcji prowadzi Ministerstwo Komunikacji.

9. Ponadto nadaje Ministerstwo konstrukcjom wytwornic litery rozpoznawcze, które powinny być zamieszczane przed numerem dopuszczenia, a mianowicie dla konstrukcyj wytwornic:

- a) stałych, o ładunku karbidu powyżej 10 kg — literę „S”,
- b) o ciśnieniu powyżej 0,15 atn do 0,5 atn — literę „S.C”,
- c) przenośnych (warsztatowych), o ładunku karbidu do 10 kg — literę „W”,
- d) pochodni acetylenowych, o ładunku karbidowym do 10 kg — literę „P”,
- e) wytwornic do oświetlania, gotowania i ogrzewania, o ładunku karbidu do 2 kg (wytwornice gospodarcze § 1 p. 2), poddanych dobrowolnemu badaniu konstrukcji, — literę „G”.

10. Ministerstwo zawiadamia o swej decyzji (p. 7) wnioskodawcę, wydając mu, w razie dopuszczenia konstrukcji, zaświadczenie dopuszczenia wraz z numerem dopuszczenia (p. 8 i 9), oraz zwracając mu poświadczony egzemplarz rysunku, opisu i przepisów obsługi. Rzeczoznawca otrzymuje odpis poświadczenia dopuszczenia wraz z poświadczonemi załącznikami.

11. W razie zmiany konstrukcji wytwornicy lub konstrukcji urządzenia zabezpieczającego, już dopuszczonej do użytku, należy uzyskać ponowne jej dopuszczenie przez Ministerstwo Komunikacji. W tych przypadkach, zależnie od uznania rzeczoznawcy, można odstąpić od przeprowadzenia badań w ruchu.

§ 16. 1. Każda wytwornica, której konstrukcja została dopuszczona i uzyskała numer dopuszczenia, powinna być ostemplowana przez rzeczoznawcę. W tym celu rzeczoznawca, po stwierdzeniu zgodności wytwornicy z dopuszczoną konstrukcją, wybija swój stempel na nitach lub kroplach cyny, przytwierdzających tabliczkę fabryczną. Rzeczoznawca wystawia dla każdej ostemplowanej wytwornicy poświadczenie ostemplowania (według wzoru załącznika).

2. Nieostemplowane wytwornice acetylenowe nie mogą być oddane do użytku.

§ 17. Ministerstwo Komunikacji może na podstawie opinii rzeczoznawcy cofnąć dopuszczenie danej konstrukcji wytwornic lub urządzeń zabezpieczających, jak również zabronić używania ich, jeżeli w ruchu praktycznym w wysokim stopniu zagrażają życiu lub zdrowiu pracowników albo też innych osób. O swej decyzji zawiadamia Ministerstwo wnioskodawcę oraz ogłasza ją w Dzienniku Urzędowym M. K.

IX. Odchylenia od zastosowania przepisów niniejszych.

§ 18. Ministerstwo Komunikacji może dopuszczać w drodze wyjątku konstrukcje wytwornic, odbiegające od wymagań, zawartych w zarządzeniu niniejszem, co do pojemności zbiornika gazu, wydajności wytwornicy i ciśnienia gazu, o ile konstrukcje te na podstawie przeprowadzonych badań będą zapewniały w sposób należyty bezpieczeństwo pracy oraz konstrukcje dopuszczone przez Ministra Przemysłu i Handlu.

X. Przepisy przejściowe.

§ 19. 1. Wytwornice acetylenowe o ruchomym kloszu zbiornika gazu oraz urządzenia zabezpieczające, których konstrukcje zostały do-

puszczone przez Ministerstwo Komunikacji lub przez organa, upoważnione do tego przez Ministerstwo przed wejściem w życie zarządzenia niniejszego — o ile konstrukcje te nie zostały zmienione, nie wymagają ponownego dopuszczenia. Jednakże jeżeli wytwornice te lub urządzenia zabezpieczające okażą się w ruchu praktycznym niebezpieczne dla życia lub zdrowia pracowników lub też innych osób, Ministerstwo może zastosować postanowienia § 17.

2. Wytwornice o nieruchomym kloszu zbiornika gazu, jak również wszystkie wytwornice oraz urządzenia zabezpieczające, których konstrukcje nie mają dopuszczenia do użytku, powinny być zgłoszone przez naczelników miejsc służbowych właściwej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie zarządzenia niniejszego. Po otrzymaniu zgłoszenia Dyrekcja poleca rzeczoznawcy (p. 3 § 15) przeprowadzenie badania konstrukcji celem wydania opinii, czy dana konstrukcja zapewnia bezpieczeństwo pracy. Dyrekcja biorąc pod uwagę opinię rzeczoznawcy, bądź zakaże dalszego użytkowania wytwornicy lub urządzenia zabezpieczającego, bądź zakaże jej używania do czasu dostosowania danej konstrukcji do wymagań zarządzenia niniejszego, bądź też wyznaczy ostateczny termin, do którego wytwornica lub urządzenie zabezpieczające może być w użyciu.

§ 20. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik do zarządzenia Min. Komunikacji z dn. 1 sierpnia 1935 r.

Wzór do § 16.

..... dn. 19.... r.

Poświadczenie ostemplowania wytwornicy acetylenowej.

Nr. rejestru

Na podstawie § 16 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. o budowie wytwornic acetylenowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 31 z dn. 10.IX.35 r., poz. 166) stwierdzam, że konstrukcja wytwornicy acetylenowej, zaopatrzonej w tabliczkę fabryczną, zawierającą następujące dane:

nazwa albo firma oraz siedziba wytwórcy
.....
.....
..... rok budowy; bieżący Nr. fabryczny
..... nazwa i wielkość wytwornicy
..... ładunek karbidu kg; ziarnistość karbidu mm;
..... najwyższe dopuszczalne ciśnienie robocze acetylenu w mm słupa wody
..... najwyższa stała wydajność acetylenu w l. na godz.

Nr. dopuszczenia wraz z literą rozpoznawczą — jest zgodna z konstrukcją, dopuszczoną do użytku przez Ministerstwo Komunikacji dnia
za Nr. dopuszczenia , na dowód czego na nitach — kroplach cyny — przytwierdzają-

cych tabliczkę fabryczną wybito stempel rzeczoznawcy
(m. p.) (podpis)

167.

Instrukcja Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. Nr. M. T. V. 238/17 w sprawie badania przez rzeczoznawców wniosków o dopuszczenie do użytku konstrukcji wytwornic acetylenowych i urządzeń zabezpieczających.

W związku z postanowieniem § 15 pkt. 3 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. o budowie wytwornic acetylenowych w sprawie badania przez rzeczoznawców wniosków o dopuszczenie do użytku konstrukcji wytwornic acetylenowych i urządzeń zabezpieczających, postanawiam, co następuje:

§ 1. Badanie przez rzeczoznawcę wniosku o dopuszczenie do użytku wytwornicy acetylenowej lub urządzenia zabezpieczającego obejmuje:

- a) badanie wstępne,
- b) badanie w ruchu.

§ 2. Badanie wstępne ma na celu ocenę konstrukcji wytwornicy lub urządzenia zabezpieczającego na podstawie dołączonych do wniosku załączników (rysunek, opis i przepisy obsługi wytwornicy lub urządzenia zabezpieczającego).

§ 3. Jeśli na podstawie badania wstępnego rzeczoznawca uzna konstrukcję za nienadającą się do dopuszczenia, ze względu na niezgodności konstrukcji z podstawowymi wymaganiami (§§ 7 — 14) zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1935 r. o budowie wytwornic acetylenowych, wówczas rzeczoznawca bez przeprowadzania badań w ruchu, przedstawia stosowną opinię wraz z uzasadnieniem Ministerstwa Komunikacji.

§ 4. Jeśli konstrukcja na podstawie badania wstępnego oraz oględzin nie budzi żadnych wątpliwości co do zgodności jej z przepisami wyżej wspomnianego zarządzenia, wówczas rzeczoznawca może odstąpić od przeprowadzenia badania w ruchu, przedstawiając stosowną opinię Ministerstwu Komunikacji. Do opinii rzeczoznawca dołącza załączniki, po poświadczeniu zgodności danych, zawartych w załącznikach z rzeczywistością.

§ 5. Badania w ruchu lub oględziny przeprowadza się u wnioskodawcy, jednak w porozumieniu z wnioskodawcą; badanie w ruchu lub oględziny mogą być przeprowadzone w laboratorium rzeczoznawcy.

Jeśli badanie w ruchu lub oględziny mają być przeprowadzone w laboratorium rzeczoznawcy, wówczas wnioskodawca powinien nadesłać do laboratorium rzeczoznawcy wytwornicę lub urządzenia zabezpieczające (w stanie zdolnym do ruchu), na swój koszt.

§ 6. Jeśli wytwornica lub urządzenie zabezpieczające tej samej konstrukcji mają być budowane w różnych wielkościach, wówczas podlega badaniu w ruchu zasadniczo jedna wytwornica lub urządzenie zabezpieczające śred-

niej wielkości. Rzeczoznawca ma jednak prawo, jeśli uzna to za konieczne, przeprowadzenia badań w ruchu ze wszystkimi wielkościami tej samej konstrukcji.

§ 7. Przed przystąpieniem do badań w ruchu, które obejmują próbę wstępną i próbę główną, rzeczoznawca powinien stwierdzić zgodność wymiarów wytwornicy lub urządzenia zabezpieczającego z wymiarami podanymi na rysunkach.

§ 8. Probę wstępną prowadzi się przy wolnym wpływie acetyleny, jak również przy zastosowaniu palnika, badając, czy przy stałej wydajności i nagłej przerwie nie następuje nadprodukcja gazu i czy nie zachodzi prawdopodobieństwo zaburzeń lub nienormalnego działania przy próbie głównej.

§ 9. W razie dodatnich wyników próby wstępnej przystępuje się do próby głównej, przy pełnym obciążeniu, która powinna trwać przynajmniej przez godzinę, nie wliczając czasu potrzebnego na zasilanie karbidem lub wodą albo ewentualne odmulanie, przyczem należy stwierdzić ilość wytworzonego acetyleny, zużycie karbidu i wody.

Celem określenia największej stałej wydajności wytwornicy o nieciągłej produkcji acetyleny (np. wytwornicy o pojedynczym ładunku karbidu) — zamiana ładunku karbidu powinna się odbywać nie częściej, niż co 15 minut. Czas potrzebny do zamiany ładunku wlicza się do czasu pomiarowego.

Temperaturę wody zasilającej i chłodzącej w przestrzeni gazowania i w zbiorniku gazu należy mierzyć przed, podczas i po badaniu. Należy również stwierdzić, czy z wytwornicy nie uchodzą nazewnątrz nadmierne ilości acetyleny.

Badania w ruchu powinny także ustalić wszystkie odchylenia od normalnej pracy wytwornicy, jak np.: zamulenie, przeciążenie wytwornicy, załadowanie karbidu w ilości przekraczającej ładunek karbidu podany na tabliczce fabrycznej i t. p., przyczem należy stwierdzić, czy odchylenia te nie pociągają za sobą nadmiernego wzrostu temperatury, ciśnienia, wytworzenia nadmiernej ilości gazu lub inne odchylenia od normalnego ruchu.

Dalsze badania wytwornic, dotyczące w szczególności przekroczenia stałej wydajności, a dla urządzeń zabezpieczających stwierdzenia najwyższego przepływu gazu — zależą od uznania rzeczoznawcy.

§ 10. W przepisach dotyczących obsługi wytwornic bada się ich przejrzystość, celowość (uruchamianie, zatrzymanie wytwornicy, odmulanie, zamiana ładunku karbidu i t. p.) oraz sposoby usunięcia zakłócenia ruchu (brak wody, nadmierny wzrost temperatury i t. p.).

§ 11. Jeżeli w czasie badania okażą się braki, które można usunąć przez drobne zmiany, wówczas należy dać wnioskodawcy możliwość usunięcia tych braków oraz odpowiedniej zmiany wniosku i załączników.

§ 12. Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

SPRAWY DRÓG KOŁOWYCH.
168.

Wykaz ilości pojazdów mechanicznych (cywilnych) na dzień 1. VII. 1935 r.
(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dn. 21.VIII. 1935 r. Nr. 190. Dział nieurzędowy).

Nr. porządkowy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
		Liczba mieszkań- ców na 1. I. 1935 r.	Ilość samochodów					Ilość motocykli	Ilość innych pojazdów mechanicznych	Ogólna ilość pojazdów mechanicznych	Półroczny przyrost względ- nie ubytek w % ogólnej ilości pojazdów mechanicz- nych w stosunku do ilości z dnia 1. I. 1935 r.	Liczba mieszkańców przypadająca na jeden pojazd mechaniczny	
			osobo- wych	doro- żek	auto- busów	cięża- rowych	ogólna						
1	Białostockie	1,714,000	219	59	53	114	445	247	28	720	+ 5,4	2.381	1) Do ilości innych po- jazdów mech. (kol. 9) zaliczono cysteny po- żarnicze, transportowe, sikawki, traktory i t.p.
2	Kieleckie	3,070,000	635	150	100	184	1,069	362	47	1,478	—13,7	2.077	
3	Krakowskie	2,397,000	1,038	185	94	352	1,669	619	83	2,371	— 5,5	1.011	
4	Lubelskie	2,581,000	375	46	126	89	636	187	46	869	+ 4,1	2.970	
5	Lwowskie	3,264,000	970	373	83	200	1,626	549	96	2,271	+13,9	1.437	
6	Łódzkie	2,753,000	1,186	345	183	448	2,162	681	51	2,894	+ 0,1	951	2) Półroczny procentowy przyrost wzgl. ubytek według poszczególnych rodzajów pojazdów me- chan. w stos. do ilości z d. 1.1.35 r. wynosi:
7	Nowogrodzkie	1,110,000	125	32	41	30	228	88	18	334	+24,6	3.323	a) osobowe przyrost 5,0%
8	Poleskie	1,196,000	119	14	18	29	180	55	10	245	— 2,0	4.882	b) drożki przyrost 4,5%
9	Pomorskie	1,135,000	1,252	356	90	629	2,327	886	68	3,281	+ 3,7	346	c) autobusy przyrost 1,4%
10	Poznańskie	2,208,000	2,539	592	171	705	4,007	1,323	120	5,450	+ 0,5	405	d) ciężar. przyr. 5,7%
11	Śląskie	1,357,000	1,711	135	86	610	2,542	1,327	106	3,975	+4,7	341	e) motocykl. przyr. 0,2%
12	Stanisławowskie	1,542,000	199	75	17	24	315	128	10	453	+12,7	3.404	f) inne przyrost
13	Tarnopolskie	1,670,000	149	20	11	21	201	83	11	295	+25,5	5.661	a) Liczbę mieszk. przyjęto na zasadzie danych Gł. Urz. St. Wiad. Stat. Nr 10 z d. 5.IV. 35 r.
14	Warszawskie	2,648,000	869	96	140	267	1,372	472	60	1,904	— 0,4	1.391	
14a	M. st. Warszawa	1,232,000	2,693	1,814	181	1,108	5,796	1,428	260	7,484	+ 4,0	165	
15	Wileńskie	1,344,000	196	58	64	51	369	207	9	585	+22,4	2.297	
16	Wojnyńskie	2,197,000	163	23	62	20	268	135	26	429	1,4	5.121	
	R a z e m	33,418,000	14,438	4,373	1,520	4,831	25,212	8,777	1,049	35,038	+ 2,5	954	

169.

Nr. D. R. 153/1 z dnia 21 sierpnia 1935 r. w sprawie miejsc postoju dla dorożek samochodowych.

Do wiadomości Ministerstwa Komunikacji doszło, że w jednym z miast sprawa wyznaczenia miejsc postoju dla dorożek samochodowych została uregulowana w ten sposób, iż poszczególni przedsiębiorcy, utrzymujący komunikację dorożkami samochodowymi, są przydzielani do określonych miejsc postoju i że wolno im zabierać pasażerów tylko z tych miejsc postoju, do których zostali przydzieleni, co nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami. Postoje dorożek samochodowych wyznacza się bowiem w interesie bezpieczeństwa i porządku na drogach publicznych (ulicach i placach).

Wyznaczenie miejsc postoju ma więc ten skutek, że tylko w miejscach oznaczonych wolno się zatrzymywać pewnej określonej ilości pojazdów.

Nie można jednak z miejscem postoju wiązać poszczególnie oznaczonych pojazdów z tym dalszym skutkiem, że nie wolno przedsiębiorcom zabierać pasażerów skądinąd, jak tylko z tych miejsc postoju, do których zostały przydzielone ich pojazdy.

Pozatem Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, że wobec wejścia w życie ustawy z dnia 22 marca 1933 r. o zarobkowym przewozie osób pojazdami mechanicznymi w obrębie gminy miejskiej (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 273), podstawę prawną do wyznaczenia miejsc stanowi obecnie § 1 Regulaminu przewozu osób i ich bagażu autobusami i dorożkami samochodowymi (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 868 z roku 1932).

W związku z wejściem w życie wymienionej ustawy z 22 marca 1933 r., Ministerstwo Komunikacji prosi Pana Wojewodę o przystosowanie zarządzeń w sprawie ruchu dorożek samochodowych w obrębie gminy miejskiej do istniejącego stanu prawnego.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr 78389. 10 IX.35. 9700.

WARUNKI PRENUMERATY. Prenumeratę przyjmuje Administracja Dziennika (Warszawa, ul. Chałubińskiego Nr. 4, pokój Nr. 123, II p., telefon Nr. 8-26-28). Prenumerata wynosi rocznie 8 zł, kwartalnie 2 zł. Cena każdego numeru 50 gr. Prenumeratę można uiszczać do P. K. O. za pośrednictwem konta czekowego Administracji Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr. 30658. Na odwrotnej stronie czeku nadawczego P. K. O. należy wskazać cel wpłaty.

Poszczególne numery są do nabycia w Administracji Dziennika Urzędowego M. K. lub w składnicach Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

